

ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА

РІШЕННЯ

Від 28.11.2014 № 1897

56 сесія 6 скликання

Про затвердження Програми розвитку малого підприємництва м. Вінниці на 2015-2016 роки

Відповідно до Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого та середнього підприємництва в Україні», рішення Вінницької міської ради від 30.08.2013р. №1405 «Про затвердження Стратегії розвитку «Вінниця 2020», з метою реалізації заходів, спрямованих на створення сприятливих умов для ведення бізнесу, підвищення ролі та внеску малого підприємництва в економічний і соціальний розвиток міста, враховуючи принципи та підходи щодо європейського досвіду формування та реалізації програм підтримки малого підприємництва, керуючись ч.1 ст.59, пунктом 22 ч.1 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити «Програму розвитку малого підприємництва м. Вінниці на 2015-2016 роки» (далі – Програма) згідно з додатком.
2. Виконавчому комітету міської ради та департаменту фінансів міської ради при формуванні проекту бюджету міста на 2015-2016 роки передбачати кошти на реалізацію Програми в межах реальних можливостей бюджету.
3. Виконавчим органам міської ради, установам та організаціям міста, громадським організаціям підприємців – учасникам Програми, забезпечити виконання заходів у визначені терміни та інформувати департамент економіки і інвестицій міської ради про проведену роботу щоквартально до 05 числа місяця, наступного за звітним періодом.
4. Надати право виконавчому комітету міської ради спільно з постійними комісіями міської ради з питань промисловості, підприємництва, транспорту, зв'язку та сфери послуг та з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку вносити зміни та доповнення до Програми з подальшим затвердженням міською радою.
5. Рішення міської ради від 08.06.2012р. № 798 «Про затвердження Програми розвитку малого підприємництва м. Вінниці на 2012-2013 роки» визнати таким, що втратило чинність та зняти з контролю.

6. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійні комісії міської ради з питань промисловості, підприємництва, транспорту, зв'язку та сфери послуг (П.Яблонський) та з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку (В.Кривіцький).

Секретар міської ради

С. Моргунов

ПРОГРАМА
розвитку малого підприємництва м. Вінниці
на 2015-2016 роки

1. Передумови прийняття Програми

Одним з стратегічних напрямів забезпечення сталого економічного розвитку, що підтверджується світовою практикою, є розвиток малого підприємництва – найбільш мобільного, конкурентоспроможного сегменту економіки будь-якої держави.

Мале підприємництво міста здатне виконувати ряд важливих економічних та соціальних функцій, дозволяючи ефективно вирішувати завдання виробничого, наукового та господарського характеру.

Проте, в сучасних умовах, суб'єкти малого підприємництва стикаються з безліччю стримуючих факторів і проблем, які доводиться долати самотужки. Зокрема, це і складність доступу до фінансових (кредитних) ресурсів, і відсутність кваліфікованих кадрів, й наявність адміністративних бар'єрів. Крім того, розвиток малого підприємництва в значній мірі, стримується політичною та економічною ситуацією в країні.

«Програма розвитку малого підприємництва м. Вінниці на 2015-2016 роки» (далі – Програма) визначає комплекс заходів, спрямованих на створення сприятливих умов для розвитку малого підприємництва в місті, об'єднання інтересів міської влади та бізнесу щодо реалізації суспільно важливих проектів.

Програма розроблена з метою конкретизації завдань і пріоритетів «Стратегії розвитку «Вінниця 2020», затвердженої рішення Вінницької міської ради від 30.08.2013р. №1405.

Програма базується на основі аналізу сучасного стану розвитку малого підприємництва, результатів виконання попередніх міських програм розвитку малого підприємництва, визначає проблемні питання, окреслює цілі, завдання та комплекс заходів щодо їх реалізації. Заходи Програми спрямовані на:

- підвищення конкурентоздатності діючих суб'єктів малого підприємництва;
- стимулювання підприємств, задіяних у сфері виробництва;
- розвиток сучасної інфраструктури підтримки бізнесу;
- створення нових ефективно діючих суб'єктів малого підприємництва, додаткових робочих місць.

Програма розрахована на середньострокову перспективу, окремі заходи якої конкретизуються в Програмі економічного і соціального розвитку м. Вінниці на відповідні роки.

Програма координує діяльність усіх учасників та зацікавлених сторін у реалізації комплексу заходів щодо забезпечення сталого розвитку малого підприємництва в місті.

У реалізації заходів Програми можна виділити наступні зацікавлені сторони (цільові групи):

- суб'єкти підприємницької діяльності, що здійснюють діяльність в пріоритетних сферах економічного та соціального розвитку міста;
- представники громадських організацій, діяльність яких спрямована на підтримку та захист підприємців (надання послуг малому підприємству);
- підприємці-початківці, в т.ч. з числа безробітних, які мають намір відкрити власну справу;
- представники органів міської влади та територіальних органів державної влади, які зацікавлені у встановленні партнерських відносин з суб'єктами малого підприємництва для виконання основних завдань Програми.

Також заходи Програми спрямовуються на залучення до підприємницької діяльності незахищених соціальних гендерних груп (в т.ч. молоді, безробітних жінок, жінок, що перебувають в декретній відпустці, осіб з обмеженими можливостями тощо).

Соціальна важливість розвитку малого підприємництва визначається збільшенням частки діючих малих підприємств, приватних підприємців та їх найманих працівників в загальній кількості зайнятих економічною діяльністю.

Програмою передбачається впровадження сучасних європейських підходів щодо удосконалення організаційного та ресурсного забезпечення розвитку малого підприємництва та можливість коригування (внесення змін чи доповнень) в залежності від змін внутрішніх та зовнішніх умов її реалізації.

2. Дослідження та аналіз

2.1. Оцінка поточної ситуації

Відповідно до масштабів діяльності підприємство поділяють на мале, середнє та велике. Світовий досвід господарювання свідчить, що найважливішою складовою ринкової економіки має бути існування та взаємодія великих, середніх і малих підприємств, та їх оптимальне співвідношення.

Розвиток малого підприємництва в значній мірі залежить від державної економічної політики в цілому, а також від здібностей кожного окремого

суб'єкта малого підприємництва використати надані йому права для реалізації власних господарських цілей. Вплив цих двох факторів на розвиток малого підприємництва міста досить суттєвий.

Відповідно до Господарського кодексу України із змінами Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012р. №4618-17 за даними Головного управління статистики у Вінницькій області в 2013 р. (*останні статистичні дані*) в структурі підприємств за їх розміром, частка малих підприємств (включаючи мікропідприємства) становила 94,7%, середніх – 5,1%, великих – 0,1% (табл.1).

Таблиця 1

Кількість підприємств м. Вінниці з розподілом за їх розмірами за період 2010-2013 рр.

Суб'єкти підприємництва, одиниць	2010р.	2011р.	2012р.	2013р.
Мікропідприємства	--*	--*	2599	2870
<i>темп росту/зниження</i>	x	x	x	110,4
Малі підприємства	2886	3023	3282	3529
<i>темп росту/зниження</i>	x	104,7	108,6	107,5
Середні підприємства	206	204	198	190
<i>темп росту/спаду</i>	x	99,0	97,0	95,9
Великі підприємства	21	21	5	5
<i>темп росту/спаду</i>	x	100,0	23,8	100,0

* - Дані за 2010-2011рр. сформовані за критеріями великих, середніх, малих підприємств, які визначені в Господарському кодексі України в редакції від 07.10.2008р., а за 2012р. в редакції від 22.03.2012р.

У 2013 році в місті звітували про здійснення господарської діяльності 3529 малих підприємств, у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення їх кількість склала 100 одиниць. Незважаючи на складнощі в умовах сучасного стану економіки, кількість малих підприємств збільшилась, але темпи зростання, порівняно з 2012 роком, дещо знизились.

Крім того, в 2013 році чисельність працюючих на малих підприємствах міста найманих працівників скоротилась майже на 600 осіб або на 3% до 22,2 тис. осіб, що склало 44% від загальної кількості найманих працівників малих підприємств в цілому по Вінницькій області (табл.2).

Частка працюючих на малих підприємствах (без урахування фізичних осіб-підприємців та їх найманих працівників) до середньооблікової чисельності штатних працівників підприємств по м. Вінниці склала близько 18%.

Таблиця 2

Кількість працюючих на підприємствах м. Вінниці з розподілом за їх розмірами за період 2010-2013 рр.

Кількість найманих працівників, осіб	2010р.	2011р.	2012р.	2013р.
Мікропідприємств	--*	--*	7873	7783
<i>темп росту/зниження</i>	х	х	х	98,9
Малих підприємств	23371	21748	22825	22238
<i>темп росту/зниження</i>	х	93,1	105,0	97,4
Середніх підприємств	26242	24859	34264	31448
<i>темп росту/зниження</i>	х	94,7	137,8	91,8
Великих підприємств	21565	21799	9961	10757
<i>темп росту/зниження</i>	х	101,1	45,7	108,0

Середньомісячна заробітна плата одного найманого працівника малих підприємств у 2013 році склала 1847 грн., що нижче фактичної середньомісячної заробітної плати штатних працівників підприємств по м. Вінниці на 36,1%.

Ефективність малих підприємств оцінюється показником – обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг). У 2013 році частка малих підприємств м. Вінниці в відповідному обласному показнику реалізованої продукції (товарів, послуг) склала 53,1% (табл.3).

Таблиця 3

Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств за їх розмірами по м. Вінниці у 2013 році, млн.грн.

	Усього	В тому числі			
		великі підприємства	середні підприємства	малі підприємства	з них мікро підприємства
Вінницька область	46668,4	11235,3	21526,1	13907,0	4087,8
м. Вінниця	20847,4	3905,9	9550,0	7391,5	2082,6

Основними видами економічної діяльності малих підприємств міста, як загалом по країні, залишається оптова та роздрібна торгівля, операції з нерухомим майном, переробна промисловість, будівництво, платні послуги населенню. Це пояснюється тим, що на малих підприємствах, як правило, задіяна невелика кількість працюючих, окремі функції, що супроводжують підприємства (наприклад, бухоблік) передається на аутсорсинг. Крім того, малі підприємства в кризові періоді не зацікавлені в розширенні своєї діяльності, особливо в сфері матеріального виробництва.

Переважна більшість суб'єктів малого підприємництва задіяна в сфері платних послуг населенню. Сфера побутових послуг (перукарні, салони краси,

ремонт одягу, хімчистка та ін.) майже на 85% формується за рахунок приватних підприємців – фізичних осіб.

Від діяльності суб'єктів малого підприємництва в 2013 році до бюджету міста надійшло майже 198 млн.грн. (розрахунково), в тому числі від сплати єдиного податку 92,5 млн.грн., що майже на 40% або на 26,3 млн.грн. більше, ніж у 2012 році.

За даними Вінницької об'єднаної державної податкової інспекції Головного управління ДФС по Вінницькій області станом на 01.01.2014р. на податковому обліку перебувало 19612 платників, з яких 2116 – юридичних осіб та 17496 – фізичних осіб-підприємців. З загальної кількості платників податків майже 80% або 15633 чол. є платниками єдиного податку, з яких 14050 – фізичних осіб-підприємців та 1583 – юридичних осіб.

Кількість платників, зареєстрованих на податковому обліку станом на 01.07.2014р. зменшилася на 2% до 19223 чол., кількість платників єдиного податку – на 5,6% до 14763 осіб. Від сплати єдиного податку до бюджету міста за січень-червень 2014 року надійшло 52,4 млн.грн., що більше, ніж за відповідний період минулого року на 8,6 млн.грн. або на 19,6%. Загальна сума надходжень до бюджету міста від діяльності суб'єктів малого підприємництва за січень-червень 2014 року склала 85,8 млн.грн.

За даними реєстраційної служби Вінницького міського управління юстиції станом на 01.07.2014р. в місті зареєстровано 978 новостворених суб'єктів господарської діяльності, з яких 279 юридичних осіб та 699 фізичних осіб-підприємців, що на 12% менше, ніж за аналогічний період 2013 року (табл.4). Причому, кількість суб'єктів господарювання фізичних осіб-підприємців, які припинили діяльність майже на 30% переважає кількість новостворених.

Таблиця 4

Кількість новостворених суб'єктів господарської діяльності в м. Вінниці, по роках, за період 2010-2013рр. та січень-липень 2014р.

Кількість суб'єктів господарювання, осіб	2010р.	2011р.	2012р.	2013р.	січень-червень 2014р.	липень 2014р.
✓ зареєстрованих, з яких	3540	2362	2280	2352	978	190
• юридичні особи	514	579	536	524	279	52
• фізичні особи-підприємці	3026	1783	1744	1828	699	138
✓ які припинили діяльність, з яких	1621	2832	1997	1813	962	2793
• юридичні особи	120	171	188	173	57	7
• фізичні особи-підприємці	1501	2661	1809	1640	905	2786

Спад підприємницької активності в місті, як в цілому по країні, відбувся в 2011 році, коли було зафіксовано найбільшу кількість фізичних осіб-підприємців, які припинили свою діяльність. І саме в цьому році кількість знятих з обліку підприємців значно перевищила кількість зареєстрованих (49,2%). По Україні кількість підприємців, що припинили діяльність перевищила кількість зареєстрованих на 42%.

2012 рік також не відзначився ростом підприємницької активності, адже кількість знятих з обліку фізичних осіб-підприємців все ж перевищувала кількість зареєстрованих. Дана негативна тенденція утворилась внаслідок введення з 1 січня 2011 року в дію нового Податкового кодексу.

За підсумками 2013 року кількість зареєстрованих фізичних осіб-підприємців в незначній мірі перевищила кількість осіб, підприємницьку діяльність яких припинено – відповідно 1828 осіб проти 1640 (або на 10,3%).

У зв'язку з набуттям чинності з 08 липня 2014 року Закону України від 13.05.2014 року №1258-III «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення процедури державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичних осіб-підприємців за заявницьким принципом», згідно з яким відбулись певні зміни в порядку припинення підприємницької діяльності, кількість фізичних осіб-підприємців, що припинили діяльність станом на 01.08.2014р. збільшилась в 4,4 рази і склала 3691 осіб проти зареєстрованих 837.

Проведений аналіз свідчить, що малий бізнес в місті розвивається уповільнено та нерівномірно. Його потенціал не реалізується в достатній мірі внаслідок ряду проблем, як на міському, так і державному рівні, та посилені кризовими явищами.

Основні проблеми розвитку малого підприємництва:

- недосконалість законодавчої та нормативної бази для сталого розвитку підприємництва;
- неефективність податкової політики;
- недостатня доступність та забезпеченість малих підприємств офісними та виробничими площами, устаткуванням;
- недостатність власних обігових коштів для розвитку бізнесу, відсутність кредитних та інвестиційних ресурсів;
- нерозвиненість інфраструктури підтримки підприємництва (бізнес-центри, бізнес-інкубатори, технопарки);
- недостатні можливості для пошуку нових ділових партнерів та формування ділових зв'язків, подолання бар'єрів входження на нові ринки, стимулювання збуту та забезпечення конкурентоспроможності продукції;
- недостатня кількість кваліфікованих кадрів у сфері підприємництва (складності підбору персоналу), знань та інформації для ведення підприємницької діяльності;

– зростання цін та енергоносії та сировину.

Крім того, суттєвою проблемою для суб'єктів малого підприємництва є своєчасність отримання достовірної інформації (від правової до маркетингової), необхідної для раціональної організації та ведення бізнесу.

Ці та інші об'єктивні чинники, що перешкоджають розвитку підприємництва протягом останніх років, особливо загострилися внаслідок політично-економічної нестабільності в країні. Зменшення кількості замовлень, ріст цін на енергоресурси, неможливість оформлення кредитних ліній для розвитку підприємницької діяльності призвело до зниження фінансово-господарської активності підприємців, скороченню чисельності працюючих та значному зниженню доходів.

Існуючі проблеми суб'єктам малого підприємництва подолати самотужки без підтримки та допомоги неможливо.

2.2. Аналіз законодавчої бази

Визначальна роль у процесі становлення та розвитку малого підприємництва належить правовому забезпеченню.

Нормативно-правова база, на підставі якої розроблена Програма: Закони України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва», «Про стимулювання розвитку регіонів», «Про державні цільові програми», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про державну реєстрацію юридичних та фізичних осіб-підприємців», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.08.2013р. №641-р «Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014-2024 рр.», інші законодавчі, програмні та нормативно-правові документи щодо регулювання та розвитку підприємництва.

Програма узгоджена із пріоритетними напрямками, завданнями та заходами, затвердженими «Стратегією розвитку «Вінниця 2020», розроблена з урахуванням «Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації регіональних та місцевих програм розвитку малого і середнього підприємництва», затверджених наказом Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємства від 18.09.2012р. №44.

Міжнародна практика господарювання доводить, що малий бізнес не може існувати без чітких та ефективних законодавчих актів. Для успішного розвитку малого підприємництва необхідна правова база, яка здатна забезпечити належним чином юридичне закріплення прав та постійне правове забезпечення з боку держави, що гарантує захист законного функціонування малого бізнесу, сприяє його розвитку.

Сьогодні правове регулювання малого підприємництва здійснюється нормативно-правовими актами як загального, так і спеціального характеру. Однак, уповільнення темпів зростання кількості суб'єктів малого підприємництва, зменшення кількості зайнятих на них, певною мірою, свідчить про недосконалість нормативно-правової бази розвитку малого підприємництва.

2.3. Аналіз корисних практик щодо підтримки розвитку малого підприємництва

Одним з основних напрямів економічної політики урядів розвинутих країн світу є підтримка малого підприємництва, оскільки малий бізнес не тільки виступає фактором економічного розвитку, а й сприяє соціально-політичній стабілізації суспільства.

В Європі малий бізнес становить основу соціально-економічного розвитку ЄС. У Євросоюзі налічується понад 20 мільйонів підприємств малого та середнього бізнесу, число зайнятого населення в малому бізнесі Європи становить близько 70%. Найбільша кількість малих підприємств створено в торгівлі, будівництві та харчовій промисловості.

Політика підтримки малого бізнесу в Європі здійснюється через діяльність держав і через спеціальні програми, що реалізуються під егідою Євросоюзу. Фінансування заходів з підтримки малого бізнесу здійснюється з Структурних фондів Євросоюзу.

Малий бізнес в Європі найбільш ефективно адаптувався до кризових умов, маючи можливість маневрувати на ринку. Малі підприємства досить оперативно стали займати ніші, нецікаві крупним підприємствам, що в значній мірі допомагає європейським країнам долати стагнаційні явища в економічній сфері.

Розвиток та підтримка малого підприємництва в Польщі

Малі та середні підприємства Польщі, яких налічується більше двох мільйонів, створюють близько 70% ВВП. Активний розвиток спостерігається в сільськогосподарській, будівельній, торговельній, продовольчій сферах. Кількість працюючих у малому та середньому підприємстві складає дві третини від чисельності працюючого населення. Саме представники малого та середнього підприємництва складають середній клас в Польщі.

Для успішного розвитку малого та середнього підприємництва в Польщі реалізується урядова програма «Підприємство, передусім», якою передбачено розвиток особливих економічних зон в країні (ОЕЗ). Мета створення ОЕЗ – прискорення рівномірного розвитку регіонів шляхом залучення інвесторів, важлива задача – створення нових робочих місць. Підприємства, які працюють в ОЕЗ, мають право на пільгове оподаткування.

Сприяє розвитку малого та середнього бізнесу в Польщі можливість отримання від держави грошової допомоги при організації бізнесу. Урядом

виділено кілька пріоритетних напрямків, за якими передбачено субсидування: капітальне будівництво, розвиток міської інфраструктури. Особливу увагу уряду Польщі направлено на розвиток альтернативної енергетики.

Умови інвестування визначаються окремо для кожного випадку. Доступність в Польщі дешевих кредитів (на відміну від України) є немаловажним фактором сприяння розвитку малого підприємництва. Польські банки готові надати підприємцям позики під 5-6% річних, а в деяких країнах Європи ця ставка знижена до 3%. Для певних видів діяльності відсоткові ставки можуть бути знижені додатково. Практикується індивідуальний підхід, при якому оцінюється галузь, розмір початкового внеску в проект підприємця, після чого визначається процентна ставка по кредиту.

Підтримка від Євросоюзу надходить, в основному, не прямим інвестуванням, а у вигляді дофінансування через субвенції і субсидії. Ця допомога передбачає розвиток інфраструктури, розвиток східних регіонів, підтримку інновацій, технічну підтримку. При виділенні коштів обумовлюються строки повернення, кошти надаються як цільові, для конкретної компанії. Іноді, при виконанні деяких умов значна частина суми списується і не підлягає поверненню.

Розвиток та підтримка малого підприємництва в Іспанії

Найбільшу частину малих підприємств в Іспанії становить сільське господарство – до 70%, інші галузі, такі як будівництво, промисловість, суднобудування складають близько 25-30%.

В Іспанії існує безліч програм, спрямованих на підтримку і розвиток малого підприємництва та діє велика кількість організацій, які захищають інтереси малого підприємництва.

До позитивних сторін розвитку малого підприємництва в Іспанії слід зазначити низький рівень бюрократії. Для реєстрації малого підприємства і отримання ліцензії підприємці витрачають не більше 24 годин. Такі ж умови поширюються і на не резидентів країни. В результаті, іноземні громадяни беруть участь у розвитку малого підприємництва країни.

Уряд Іспанії сприяє розвитку наукомістких галузей і наукових досягнень. Програми розвитку малого підприємництва ґрунтуються на європейських програмах, що розповсюджуються на багато країн Європи, такі як Німеччина, Франція, Великобританія та інші.

Велика увага приділяється тим суб'єктам малого підприємництва, які беруть активну участь в соціальній політиці країни шляхом створення додаткових робочих місць для соціально незахищених громадян, таких як студенти, жінки, іммігранти і т.д., а також сприяють розвитку регіонів з низькими економічними показниками.

Розвиток та підтримка малого підприємництва в Німеччині

Мале підприємництво в Німеччині є одним з найважливіших секторів економіки. Уряд здійснює підтримку малого підприємництва як фінансову, так і технологічну. Існують спеціально розроблені програми для розвитку малого підприємництва, зайнятого в сфері науки. Передбачені пільги на отримання кредиту для розвитку:

- підприємців малого та середнього бізнесу, зайнятих у сфері наукових розробок;
- підприємств, що розробляють проекти для збереження і поліпшення умов навколишнього середовища і піклуються про екологічну ситуацію в країні;
- малих підприємств, які беруть участь у поліпшенні розвитку слаборозвинених з економічної точки зору районів країни;
- підприємців, які зайняті в галузі будівництва та вирішення житлових умов;
- малих підприємств, що розробляють проекти в галузі поліпшення умов виробництва.

До основних програм, спрямованих на розвиток малого та середнього підприємництва в Німеччині відносяться «Концепція розвитку науково-технічної політики по відношенню до підприємств малого і середнього підприємництва» та «Стимулювання заощаджень для відкриття власного бізнесу». За допомогою першої – здійснюється забезпечення фінансування малого підприємництва країни, друга – сприяє відкриттю власної справи із застосуванням проектів «start-up».

Розвиток та підтримка малого підприємництва в Сінгапурі

У Сінгапурі функціонує близько 140 тисяч суб'єктів малого та середнього підприємництва, що складає близько 90% усіх підприємств країни. Мале підприємництво забезпечує робочими місцями значну частину зайнятого населення країни, забезпечуючи приріст близько 5-6% на рік. Основа малого підприємництва Сінгапуру – надання різних послуг: торговельних, транспортних, комунікаційних, фінансових, туристичних та інших. Ці сфери послуг надають робочі місця для переважної частини населення країни, що становить до 70-80%.

Підтримкою малого підприємництва в Сінгапурі займається спеціально створене агентство, яке займається розробкою і реалізацією різних програм сприяння малому підприємству.

Уряд Сінгапуру фінансує навчання і підвищення кваліфікації кадрів, які зайняті у сфері малого підприємництва. Для цього функціонують державні та деякі приватні навчальні заклади.

У Сінгапурі впроваджується величезна кількість різноманітних програм щодо пільгового кредитування, які включають спеціальні позики, страхування кредитних ризиків, надання субсидій. Для малих підприємств, з чисельністю працюючих не більше 10 осіб, створюються спеціальні пільгові умови

отримання кредиту. Банківська система кредитування в Сінгапурі підтримується і контролюється державою, постійно знижуючи ставки з кредитування.

Незважаючи на наявність в Сінгапурі державних контролюючих органів, що спостерігають за виконанням стандартів у різних галузях економіки, бюрократія чиновників в країні зводиться до мінімуму. Слід зауважити, що ймовірність отримання хабара посадовою особою виключається практично на 100%. Чиновникам Сінгапуру заборонено приймати будь-які подарунки.

3. Мета та завдання Програми

3.1. Мета Програми

Мета Програми – забезпечення оптимальних умов для здійснення підприємницької діяльності, збалансування інтересів міської влади та бізнесу, збільшення кількості працюючих у малому підприємстві, підвищення його ролі в вирішенні стратегічних завдань економічного і соціального розвитку міста.

В даний час, і в найближчій перспективі суб'єктам малого підприємництва міста належить справитися з цілим рядом серйозних проблем: зростають ціни, скорочується попит з боку покупців, збільшуються ризики неплатежів, надзвичайно складно отримати фінансові кошти під розвиток, через високі відсоткові кредитні ставки.

Таким чином, початку реалізації Програми передують загальне наростання негативних тенденцій в підприємстві, пов'язаних з наслідками політично-економічної кризи в державі, що в свою чергу потребує пошуку нових підходів та заходів підтримки не тільки на стадії її формування, але і безпосередньо в процесі її виконання, в залежності від фактичних умов.

3.2. Основні завдання Програми

Основні завдання Програми спрямовані на реалізацію державної політики щодо вирішення проблем розвитку малого підприємництва та відповідають напрямкам та завданням Стратегії розвитку «Вінниця 2020»:

- формування дієвих механізмів підвищення конкурентоспроможності малого підприємництва, підвищення конкурентоздатності міста за рівнем розвитку бізнесу;
- формування умов для зростання кількості суб'єктів малого підприємництва, чисельності самозайнятих;
- формування необхідної інституційної та фінансової інфраструктури підтримки малого підприємництва, що відповідає європейським стандартам;

- створення сприятливого регуляторного та конкурентного середовища для здійснення підприємницької діяльності;
- створення умов для активізації інвестиційно-інноваційної діяльності малого підприємництва;
- надання організаційної, інформаційної, консультаційної та освітньої підтримки суб'єктам малого підприємництва;
- збільшення частки податкових надходжень до бюджету міста від діяльності суб'єктів малого підприємництва.

Реалізація визначених завдань та подальший розвиток підприємництва в місті в більшості залежить від змін законодавства в сфері оподаткування, регуляторної політики, реєстрації, дозвільної системи, державного контролю.

4. Розробник та співвиконавці Програми

Розробник Програми: департамент економіки і інвестицій міської ради.

Співвиконавці: виконавчі органи Вінницької міської ради, Вінницька об'єднана державна податкова інспекція Головного управління ДФС по Вінницькій області, Головне управління статистики у Вінницькій області, Реєстраційна служба Вінницького міського управління юстиції, Ленінський районний центр зайнятості, Лівобережний міжрайонний центр зайнятості, Державне підприємство «Вінницький науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації», громадські організації підприємців, Рада підприємців при міському голові.

5. Фінансове забезпечення Програми

Фінансування заходів Програми в процесі їх реалізації здійснюється за рахунок коштів міського бюджету (в межах коштів, передбачених на відповідний фінансовий рік), коштів обласного, державного бюджетів, залучених коштів міжнародних організацій та фондів підтримки підприємництва, власних коштів юридичних та фізичних осіб – співвиконавців Програми, вкладів вітчизняних та іноземних інвесторів, інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством.

Обсяг фінансування заходів Програми за рахунок цільових коштів міського бюджету затверджується щорічно міською радою за пропозиціями департаменту економіки і інвестицій міської ради.

6. Заходи Програми розвитку малого підприємництва м. Вінниці на 2015-2016 роки

№ з/п	Заходи Програми	Відповідальні виконавці	Термін виконання		Джерела фінансування	Вартість, тис. грн.	
			2015р.	2016р.		2015р.	2016р.
<i>I. Упорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності</i>							
1.	Здійснювати аналіз нормативно-правових актів, які впливають на підприємницьке середовище. Надавати пропозиції щодо формування плану підготовки проектів регуляторних актів на 2015-2016 роки з питань, які регулюють підприємницьку діяльність в місті.	виконавчі органи міської ради – розробники регуляторних актів	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
2.	Провести відстеження результативності діючих регуляторних актів, розроблених у період 2010-2013 років, забезпечити оприлюднення відповідних звітів, дотримуючись вимог чинного законодавства.	виконавчі органи міської ради – розробники регуляторних актів	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
3.	Підтримувати в актуальному стані електронний реєстр діючих регуляторних актів.	департамент економіки і інвестицій міської ради	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
4.	Здійснювати моніторинг проблемних питань, що стримують розвиток малого підприємництва в місті, забезпечити їх розгляд на засіданнях Ради підприємців.	департамент економіки і інвестицій міської ради; Рада підприємців при міському голові	постійно		не потребує фінансування	—	—
5.	Проводити аналіз нормативно-правових актів, які регулюють порядок видачі дозвільних документів, вносити пропозиції щодо змін та доповнень до них.	департамент адміністративних послуг міської ради	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—

№ з/п	Заходи Програми	Відповідальні виконавці	Термін виконання		Джерела фінансування	Вартість, тис. грн.	
			2015р.	2016р.		2015р.	2016р.
6.	Опрацьовувати питання розширення переліку адміністративних послуг, які надаються в Центрі адміністративних послуг «Прозорий офіс» дистанційно через мережу Інтернет.	департамент адміністративних послуг міської ради	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
7.	Проводити оновлення інформації на офіційному сайті міської ради щодо вимог видачі та переліку документів дозвільного характеру.	департамент адміністративних послуг міської ради	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
8.	Проводити моніторинг виконання умов Меморандуму про співпрацю між контролюючими органами міста і Радою підприємців. Вносити зміни у відповідності до вимог чинного законодавства.	департамент економіки і інвестицій міської ради; Рада підприємців при міському голові	щоквартально		не потребує фінансування	—	—
<i>II. Розвиток механізмів підтримки та стимулювання розвитку малого підприємництва</i>							
9.	Опрацьовувати питання надання преференцій суб'єктам господарювання, які займаються виробництвом та/або надають соціальні послуги громадянам міста, відповідно до визначених пріоритетів економічного та соціального розвитку міста.	департаменти міської ради: економіки і інвестицій; комунальних ресурсів; фінансів; адміністративних послуг; соціальної політики; Рада підприємців при міському голові	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
10.	Формувати пакет бізнес-проектів для малого підприємництва для залучення інвестицій.	департамент економіки і інвестицій міської ради	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—

№ з/п	Заходи Програми	Відповідальні виконавці	Термін виконання		Джерела фінансування	Вартість, тис. грн.	
			2015р.	2016р.		2015р.	2016р.
11.	Залучати суб'єктів малого підприємництва до участі в конкурсному відборі на часткове відшкодування з обласного бюджету відсоткових ставок за кредитами, залученими для реалізації інвестиційних проектів.	виконавчі органи міської ради; громадські організації підприємців (за згодою)	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
12.	Забезпечити участь суб'єктів підприємництва в конкурсах з відбору проектів, спрямованих на вирішення актуальних питань розвитку міста.	виконавчі органи міської ради; навчальні заклади міста; громадські організації підприємців (за згодою); Рада підприємців при міському голові	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
13.	Сприяти створенню нових робочих місць фізичними особами-підприємцями для працевлаштування безробітних шляхом компенсації фактичних витрат у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.	Ленінський районний та Лівобережний міжрайонний центри зайнятості	протягом дії Програми		Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	відповідно до кошторису витрат	відповідно до кошторису витрат
14.	Здійснювати виплату одноразової допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності.	Ленінський районний та Лівобережний міжрайонний центри зайнятості	протягом дії Програми		Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	відповідно до кошторису витрат	відповідно до кошторису витрат

№ з/п	Заходи Програми	Відповідальні виконавці	Термін виконання		Джерела фінансування	Вартість, тис. грн.	
			2015р.	2016р.		2015р.	2016р.
15.	Провести моніторинг потреб міста в послугах малого підприємництва для визначення пріоритетних напрямів розвитку.	департаменти міської ради: адміністративних послуг; економіки і інвестицій; громадські організації підприємців (за згодою)	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
16.	Опрацювати питання формування в місті кластерних моделей в галузях промисловості на базі депресивних підприємств та наявної матеріальної бази.	департамент економіки і інвестицій міської ради; громадські організації підприємців (за згодою)	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
17.	Забезпечувати підтримку місцевих товаровиробників, в т.ч. шляхом: - проведення виставок-ярмарків «Купуй Вінницьке!»; - сприяння створенню в місті сучасних оптових та роздрібних ринків.	Вінницька торгово-промислова палата; департаменти міської ради: адміністративних послуг; економіки і інвестицій	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
<i>III. Ресурсна та інформаційно-консультаційна підтримка, формування інфраструктури підтримки підприємництва</i>							
18.	Створити базу даних наявності вільних виробничих та невиробничих приміщень, які пропонуються для викупу або надання в оренду.	департаменти міської ради: економіки і інвестицій; комунальних ресурсів	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—

№ з/п	Заходи Програми	Відповідальні виконавці	Термін виконання		Джерела фінансування	Вартість, тис. грн.	
			2015р.	2016р.		2015р.	2016р.
19.	Провести аналіз потреб малого підприємництва в ресурсах.	департаменти міської ради: економіки і інвестицій; комунальних ресурсів	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
20.	Забезпечити рівні права участі суб'єктів підприємницької діяльності у здійсненні державних закупівель.	виконавчі органи міської ради	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
21.	Проводити консультування суб'єктів малого підприємництва в громадській приймальні «Офіс підприємця», що діє в Центрі адміністративних послуг «Прозорий офіс».	Рада підприємців при міському голові; департамент економіки і інвестицій міської ради	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
22.	Надавати інформаційно-консультаційні та маркетингові послуги суб'єктам малого підприємництва, допомогу в залученні грантів в рамках європейських програм. Проведення семінарів та тренінгів для малого підприємництва в сфері інноваційної діяльності.	громадські організації підприємців; консалтингові організації (за згодою)	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
23.	Проводити навчання основам підприємницької діяльності шляхом: - організації професійно-інформаційних та консультаційних семінарів на тему: «Як розпочати свій бізнес» та «Від бізнес-ідеї - до власної справи»; - реалізації навчальних програм «Основи економіки. Підприємницька діяльність» та ін.	Ленінський районний та Лівобережний міжрайонний центри зайнятості	протягом дії Програми		Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	відповідно до кошторису витрат	відповідно до кошторису витрат

№ з/п	Заходи Програми	Відповідальні виконавці	Термін виконання		Джерела фінансування	Вартість, тис. грн.	
			2015р.	2016р.		2015р.	2016р.
24.	Забезпечити постійну роботу консультаційних пунктів з питань організації та впровадження підприємницької діяльності.	Ленінський районний та Лівобережний міжрайонний центри зайнятості	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
25.	Надавати інформаційно-консультаційну підтримку суб'єктам малого підприємництва.	Вінницька ОДПІ ГУ ДФС по Вінницькій області	протягом дії Програми		не потребує фінансування		
26.	Систематично проводити семінари та тренінги для суб'єктів малого підприємництва з питань застосування норм та змін податкового законодавства.	Вінницька ОДПІ ГУ ДФС по Вінницькій області	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
27.	Інформувати суб'єктів господарювання щодо актуальних питань податкового законодавства, в т.ч. через місцеві ЗМІ та мережу Інтернет.	Вінницька ОДПІ ГУ ДФС по Вінницькій області	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
28.	Надавати інформаційну допомогу суб'єктам господарської діяльності, в т.ч. малим підприємствам в сфері технічного регулювання.	ДП «Вінницястандарт-метрологія»	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
29.	Розробити проект створення в місті бізнес-інкубатору, визначити механізм його функціонування та спеціалізацію надання послуг потенційним клієнтам.	департаменти міської ради: економіки і інвестицій; комунальних ресурсів; адміністративних послуг; фінансів; Рада підприємців при міському голові; громадські організації	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—

№ з/п	Заходи Програми	Відповідальні виконавці	Термін виконання		Джерела фінансування	Вартість, тис. грн.	
			2015р.	2016р.		2015р.	2016р.
		підприємців (за згодою)					
30.	Вирішити питання про виділення приміщення для розміщення бізнес-інкубатора в місті. Передбачити кошти в міському бюджеті на відповідний бюджетний рік для: - проведення капітального ремонту приміщення під бізнес-інкубатор; - влаштування паркувальної зони біля будівлі; - закупівлі офісних меблів та обладнання; - монтажу телекомунікаційних систем зв'язку.	департаменти міської ради: економіки і інвестицій; комунальних ресурсів; адміністративних послуг; фінансів	протягом дії Програми		міський бюджет	2000,0	2000,0
31.	Розробити і затвердити Положення щодо порядку роботи бізнес-інкубатора.	департамент економіки і інвестицій міської ради	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
32.	Організувати та провести конкурс на кращу бізнес-ідею серед студентів міста.	громадські організації підприємців (за згодою); департамент економіки і інвестицій міської ради	протягом дії Програми		власні кошти громадських організацій	—	—
33.	Опрацювати питання створення центру з працевлаштування молоді (перше робоче місце для випускників вищих навчальних закладів).	виконавчі органи міської ради; Рада підприємців при міському голові	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
34.	Опрацювати питання розширення сфери застосування праці безробітних (в т.ч. з числа слабозахщених верств населення: молоді, жінок, осіб з обмеженими можливостями тощо)	Ленінський районний та Лівобережний міжрайонний центри зайнятості; департамент	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—

№ з/п	Заходи Програми	Відповідальні виконавці	Термін виконання		Джерела фінансування	Вартість, тис. грн.	
			2015р.	2016р.		2015р.	2016р.
	за рахунок створення нових робочих місць в усіх сферах економічної діяльності.	економіки і інвестицій міської ради; Рада вінницьких товаровиробників; Рада підприємців при міському голові					
35.	Проводити підготовку та перепідготовку кваліфікованих робітників для роботи в малому бізнесі відповідно до переліку професій (спеціальностей), які користуються попитом на ринку праці, сприяють самозайнятості та розвитку підприємницької активності.	Ленінський районний та Лівобережний міжрайонний центри зайнятості	протягом дії Програми		Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття	відповідно до кошторису витрат	відповідно до кошторису витрат
<i>IV. Формування позитивного іміджу підприємців та підприємницької діяльності</i>							
36.	Організовувати та проводити заходи в рамках регіонального етапу Всеукраїнського конкурсу якості продукції (товарів, робіт, послуг) «100 кращих товарів України» з метою професійної орієнтації, популяризації і проведення роз'яснювальної роботи в сфері технічного регулювання.	ДП «Вінницястандарт-метрологія»	протягом дії Програми		власні кошти, кошти підприємств	—	—
37.	Запроваджувати нові формати спілкування з суб'єктами малого підприємництва щодо розгляду актуальних проблем розвитку бізнесу (в реальному часі, онлайн-дебати, форуми тощо.)	департаменти міської ради: економіки і інвестицій; інформаційних технологій; громадські організації	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—

№ з/п	Заходи Програми	Відповідальні виконавці	Термін виконання		Джерела фінансування	Вартість, тис. грн.	
			2015р.	2016р.		2015р.	2016р.
		підприємців (за згодою); Рада підприємців при міському голові					
38.	Залучати суб'єктів малого підприємництва до участі у конкурсах та фестивалях професійної майстерності: швейного, перукарського та кулінарного мистецтва, сфери послуг.	департамент адміністративних послуг міської ради	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—
39.	Проводити урочисті заходи з нагоди святкування Дня підприємця та відзначення провідних підприємців міста.	департамент економіки і інвестицій міської ради; Рада підприємців при міському голові	протягом дії Програми		не потребує фінансування	—	—

7. Очікувані результати реалізації Програми

В результаті реалізації програмних заходів очікується:

- збільшення загальної кількості працюючих в економіці міста, створення додаткових робочих місць, скорочення рівня безробіття;
- збільшення податкових надходжень до бюджету міста від діяльності суб'єктів підприємництва;
- підвищення соціальної відповідальності малого бізнесу, створення ефективної, прозорої взаємодії між владою та бізнесом в рамках державно-приватного партнерства;
- підвищення рейтингових позицій міста по рівню ділової та інноваційної активності серед міст України;
- створення дієвих об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва, що відповідають європейським стандартам;
- покращення інформаційного та консультативного забезпечення суб'єктів малого підприємництва, підвищення рівня правової та економічної грамотності;
- забезпечення малого бізнесу підготовленими кадрами;
- забезпечення ефективної реалізації державної регуляторної політики.

8. Зв'язок між Програмою та «Стратегією розвитку «Вінниця 2020»

Основні завдання та заходи Програми сформовані відповідно до основних орієнтирів «Стратегії розвитку «Вінниця 2020» щодо підтримки та розвитку малого підприємництва в місті, а саме:

- стратегічний пріоритет 2 «Економічний розвиток, спрямований на високий та якісний рівень зайнятості», головним завданням якого є подолання проблеми недостатньої кількості сучасних робочих місць із високим рівнем оплати праці.
 - ✓ Ціль1. «Сприятливий бізнес-клімат для розвитку сталого бізнесу» передбачає підтримку бізнесу, шляхом створення механізмів стимулювання існуючих підприємств і «стартапів», подальший розвиток комунікацій між бізнесом та владою, впровадження механізмів стимулювання попиту на продукцію місцевих товаровиробників.
 - ✓ Ціль2. «Розвиток інфраструктури для малого і середнього бізнесу» передбачає розвиток додаткових інституцій, в тому числі економічних кластерів, бізнес-інкубатору, центру підтримки бізнесу.
 - ✓ Ціль3. «Кваліфіковані та освічені кадри» передбачає необхідність формування ефективного, затребуваного на ринку праці та добре оплачуваного кадрового ресурсу, що може бути досягнуто шляхом розширення зв'язків між освітою та економікою, забезпеченням

зв'язку між безробітними та бізнесом через організацію ярмарків вакансій, тренінгових модулів, реалізацію заходів зі збереження кваліфікованих кадрів на території міста.

- ✓ Ціль 4. «Залучення приватних інвестицій» передбачає проведення промоційних заходів для формування позитивного іміджу міста як надійного бізнес-партнера в бізнес-спільноті.

9. Впровадження, моніторинг та перегляд Програми

Виконавчі органи міської ради, установи, організації, громадські організації підприємців міста, відповідальні за здійснення запланованих Програмою заходів, забезпечують їх реалізацію в повному обсязі та у визначені терміни.

Відповідальні за виконання програмних заходів щоквартально до 5 числа місяця, наступного за звітним періодом, інформують розробника Програми про стан виконання заходів. Узагальнена інформація розглядається на засіданнях Ради підприємців при міському голові і розміщується в засобах масової інформації та на офіційному сайті міської ради у мережі Інтернет.

Забезпечення виконання завдань Програми передбачається шляхом поетапного та якісного виконання комплексу заходів усіма виконавцями, за рахунок підвищення ефективності взаємодії виконавчих органів міської ради, суб'єктів підприємницької діяльності та їх громадських організацій у вирішенні проблемних питань розвитку малого підприємництва.

Заходи Програми можуть бути скориговані з урахуванням існуючої соціально-економічної ситуації, результатів моніторингу та статистичних спостережень розвитку підприємництва, реальних можливостей видаткової частини бюджету міста (визначається щорічно) та в випадках зміни законодавчих, нормативно-правових та інших актів. Коригування здійснюється за ініціативи виконавців заходів Програми, постійних комісій міської ради, суб'єктів підприємницької діяльності, громадських організацій підприємців. Ініціатор готує пропозиції, до яких додає вичерпне обґрунтування (в разі необхідності розрахунок витрат) запропонованих змін.

Розробник Програми подає проект рішення щодо запропонованих змін для розгляду виконавчим комітетом та міською радою.

Питання про хід виконання заходів Програми розглядається на засіданнях виконавчого комітету та міської ради відповідно до планів роботи.

Контроль за виконанням Програми здійснюють постійні комісії міської ради: з питань промисловості, підприємництва, транспорту, зв'язку та сфери послуг та з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку.

10. Показники моніторингу реалізації Програми

Результативність виконання Програми визначається за допомогою наступних показників (*ключових індикаторів*):

Ключові індикатори	2013р. звіт	2014р. очікув.	2015р. прогноз	2016р. прогноз
Частка суб'єктів підприємницької діяльності в загальній кількості зайнятих по місту, %	40,0	40,5	42,0	45,0
Кількість суб'єктів малого підприємництва у розрахунку на одну тисячу осіб населення, <i>осіб</i>	189,0	180,1	185,4	190,6
Кількість робочих місць, створених суб'єктами малого підприємництва, <i>одиниць</i>	500	550	590	620
Кількість об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва (бізнес-інкубатори, бізнес-центри), <i>одиниць</i>	0	0	1	2
Частка податкових надходжень до бюджету міста від діяльності суб'єктів малого підприємництва, %	33,6	34,0	34,0	35,0

Секретар міської ради

С. Моргунов

Департамент економіки і інвестицій міської ради
Даровська Валентина Миколаївна
Головний спеціаліст відділу стратегії розвитку